

ELBIR

ELEKTRONIKUS LAKOSSÁGI BŰNMEGELŐZÉSI INFORMÁCIÓS RENDSZER OKTATÁSI HÍRLEVÉL 2013. MÁJUS

Bárkit érhet támadás!

Rablók az iskolában:

Márciusban egy miskolci általános iskolában két gyermekkorú fiú egyik ott tanuló, szintén gyermek kislány nyakához bicskát szegezett azzal a "kéréssel", hogy adja oda a kezében tartott chipszes zacskót. A cselekményükkel felfegyverkezve elkövetett rablást valósítottak meg.

Rablók a parkban:

Felfegyverkezve elkövetett rablás bűntette miatt indult eljárás két ismeretlen személy ellen, akik Miskolcon, a népkerti játszótér környékén 2013. áprilisában a koradélutáni időben pillangókéssel megfenyegettek két 13 éves fiút, hogy értékeiket adják át. Az egyikük az elkövetőknek odaadta a mobiltelefonját, akik ezután távoztak.

Ilyen és hasonló durva jogsértés szerencsére ritkán történik és az áldozatok sérülései is csak esetenként súlyosak. Jelentős részük közterületen fordul elő. A leginkább veszélyeztetett sértetti kör a fiatalok, az idősek és a nők, akik életkoruknál és fizikai állapotuknál fogva kevésbé tudnak ellenállni, magukat megvédeni.

Mikor beszélhetünk rablásról?

Ennek a fogalmát sokszor a köznyelv és a híradások is összekeverik a lopással.

A rablás az amikor idegen vagyontárgy jogtalan megszerzése érdekében az elkövető fenyegetést vagy erőszakot alkalmaz, míg lopás esetén a tolvaj a tulajdonossal szemben nem lép fel erőszakosan.

Lopásnál esetenként nincs is jelen a sértett az elvétel időpontjában, a rablás során viszont szemtől-szemben állnak.

A rablásnak az elkövetési mód szerint három típusa különböztethető meg:

- erőszak, élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetés,
- öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotba helyezés és
- a lopott dolog megtartása érdekében alkalmazott fenyegetés vagy erőszak.

Az erőszak rablás esetén lenyűgöző erejű, más szóval akarat-megtörő, mely alkalmas az ellenállás leküzdésére, a fenyegetés pedig olyan támadás kilátásba helyezése, melynek bekövetkezése azonnal várható, és közvetlenül a testi épség ellen irányul.

A következmények az elkövető részére is –függetlenül a módszertől– rendkívül súlyosak. Alapesetben 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető, míg a minősített bűnelkövetés súlyosabb szankciót von maga után.

Amennyiben 3 vagy több fő követi el és felfegyverkezve, például kést használva, már 5 évtől 10 évig terjedhet a kiróható büntetés.

Mi a teendő támadás esetén?

Az leszögezhető, hogy a támadó előnyben van, hiszen a kiszemelt áldozatot legtöbbször váratlanul éri az esemény. Ez egy stresszhelyzet, a pszichikai előny-hátrány mérleg az első pillanatokban biztosan a támadó javára billen.

Biztos recept nincs, de tapasztalataink szerint megfontolandó:

- Az első, amit tenni érdemes, hogy megőrizzék lélekjelenlétüket, nem essenek pánikba!
- A következő pillanatban próbálják felmérni helyzetüket, és mérlegeljenek!
- Választhatják a menekülést, ha erre reális esély van!

Amennyiben túlerővel állnak szemben illetve túl kockázatos az ellenállás, érdemes a megadó taktikát választani. Eleget tenni a rabló(k) követelésének és átadni az értékeket, hiszen életünk és testi épségünk megőrzése minden anyagi kárnál fontosabb. Valószínű, hogy a megkaparintott dolgokkal a támadó azonnal elmenekül, és erőszakra nem kerül sor.

Figyelem! Egy rosszul kivitelezett ellenállással a másik félben növelve az agressziót súlyos sérülést szenvedhetnek, mely a konfliktus-feloldó taktikával elkerülhető lett volna.

Mikor jogos a védekezés és hol vannak a határai ?

A rablástól és más bűncselekménytől is elvonatkoztatva megállapítható, hogy bárki megvédheti magát, ez a jogos védelmi helyzet, melynek alapján a védekező büntetlenséget élvez.

A Büntető Törvénykönyv szerint nem büntethető, akinek a cselekménye a saját, illetőleg a mások személye, javai vagy közérdek ellen intézett, illetőleg ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges.

Fontos megjegyezni, hogy jogtalan támadás esetén illeti meg a védekezés a megtámadottat, és kitérés kötelezettsége nincs. Minden más esetben feltétel, hogy védekezésünk arányos legyen a támadással, kivéve amikor az elhárítás szükséges mértékét valaki ijedtségből vagy menthető felindulásból lépi túl. Az arányosságot vizsgálni fogja a bíróság, például a testi erőnlét, a fizikumok közötti eltérés mérvadó lehet, és természetesen az eszközök is sokat számítanak.

Nem szükséges megvárni azt a pillanatot, amikor már megkezdődött a támadás, elégséges az, amikor a bekövetkezése közvetlenül fenyeget. (Az elkövető már kérte az értékek átadását, de még nem történt bántalmazás.) Ugyanakkor a menekülő támadót nem bántalmazhatjuk, nem állhatunk rajta bosszút.

Az elhárító magatartás nem korlátozódik kizárólag önmagunk védelmére, társunk védelmére is kelhetünk. Kiprovokált helyzetben már nem illeti meg a jogos védelem, így egy kölcsönös adok-kapok verekedés során az abban résztvevők mindegyike elkövető.

Nincs jogos védelem a verbális becsületsértés esetén sem, amikor csak szidalmazás zajlik, támadás ezt nem követi.

Mindenki számára ajánljuk, hogy támadás során figyelje meg az elkövetőt, hogy tudjon személyleírást adni róla, valamint a nála lévő eszközről, a menekülés irányáról, mindazon körülményről, mely fontos lehet a tettes kézre kerítése szempontjából.

Haladéktalanul értesítse a hatóságot, maradjon a helyszínen, és ne eszközöljön változtatást. Ha elmenekült, menjen vissza a helyszínre és a rendőröket is oda hívja. Minden bejelentést követően azon nyomban a rendőrség forrónyomon üldözést kezdeményez, melynek során a nyomozó csoport a tettes nyomába ered és ennek érdekében összegyűjti az adatokat, rögzíti a nyomokat.

**Legyen mindig elővigyázatos, a személyes biztonságának megóvása érdekében!
Ne adjon esélyt a bűnözőknek!**

**BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
BŰNÜGYI IGAZGATÓSÁG
BŰNMEGELŐZÉSI OSZTÁLY**

☎ 3501 Miskolc, Zsolcai kapu 32. Pf.:161
☎ (46) 514-500/23-27, fax: 27-37

